

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Telefon +40 21 312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispeceerat: +40-21-312.71.34, E-mail: peutu@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 7323, 27 APR. 2020

Avocatul Poporului își exprimă îngrijorarea privind restrângerea libertății de exprimare și solicită Grupului de Comunicare Strategică clarificări referitoare la închiderea mai multor site-uri

În perioada care a urmat instituirii stării de urgență pe teritoriul României, Avocatul Poporului a luat act despre solicitările adresate Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) de către Ministerul Afacerilor Interne, la propunerea Grupului de Comunicare Strategică, în sensul închiderii mai multor site-uri despre care s-a apreciat că difuzează știri false cu privire la evoluția epidemiei de SARS-CoV-2, cu potențial a crea panică în rândul populației. Ministerul Afacerilor Interne ne-a informat cu privire la modalitatea concretă prin care sunt analizate sesizările cu privire la conținutul acestora și cu privire la măsurile care se iau în acest sens.

Avocatul Poporului precizează că nici decretul privind instituirea stării de urgență, nici cel privind prelungirea acestei măsuri nu menționează libertatea de exprimare între drepturile al căror exercițiu urmează să fie restricționat în această perioadă.

Având în vedere rolul Avocatului Poporului de garant constituțional al drepturilor și libertăților cetățenilor și apreciind că dispunerea măsurilor necesare trebuie să fie în concordanță cu prevederile constituționale referitoare la respectarea libertății de exprimare, dar și dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public (art. 30 și art. 31 alin. (1) din Constituție), solicităm Grupului de Comunicare Strategică lămurirea următoarelor aspecte:

- Care este procedura de sesizare și cea prin care monitorizați apariția *știrilor false* în contextul actualei crize cauzate de epidemia de SARS-CoV-2? Vă rugăm să ne indicați cadrul legal aplicabil, care detaliază aceste situații și care permite asemenea interpretări;
- Din ce perspectivă sunt analizate știrile în legătură cu care există suspiciuni în ceea ce privește autenticitatea, credibilitatea surselor, dar și a celor fără fundament științific?
- Cum se realizează analiza, în raport de conținutul informațiilor, autenticitatea și exactitatea acestora, credibilitatea site-urilor care găzduiesc informația,

credibilitatea surselor, dar și scopul urmărit prin publicarea respectivelor informații?

- Există la nivelul Grupului intenția identificării și dezvoltării altor modalități de avertizare a populației cu privire la știrile false? Există un plan în acest sens?

Clarificările se impun și în contextul în care Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa și-a exprimat la sfârșitul lunii martie îngrijorarea în legătură cu Decretul privind instituirea stării de urgență, subliniind importanța liberei circulații a informațiilor și a dreptului presei de a relata despre pandemie și despre politicile guvernamentale: *“Aceste prevederi ale decretului de urgență reprezintă un risc la adresa muncii fără restricții a jurnaliștilor, o auto cenzură pentru actorii media care încearcă să informeze publicul și poate fi chiar contraproductivă”*... „dacă autoritățile pun în dificultate fluxul de informații difuzat de instituțiile media și de jurnaliștii independenți, nu fac decât să favorizeze o mai largă vizibilitate a dezinformărilor”.

De asemenea, menționăm și o altă situație în care s-a impus intervenția instituției Avocatul Poporului, în contextul în care o tânără din județul Cluj a fost amendată de reprezentanții poliției locale pentru o postare critică pe o rețea de socializare, la adresa primarului localității în care domiciliază. Din informațiile obținute prin intermediul mass-media, conduita poliției locale nu este singulară, existând și alte situații similare pentru care au fost aplicate sancțiuni contravenționale de-a lungul timpului. Precizăm că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a fost constantă în sensul că *„statul nu are dreptul să sancționeze și, astfel, să inhibe criticarea persoanelor care dețin funcții publice, atunci când se pun în discuție chestiuni de interes public”*, chiar dacă acea critică s-ar realiza prin expresii jignitoare, sau ofensatoare, deși nu a fost cazul despre așa ceva în postarea sus indicată.

Prezenta solicitare are în vedere opinia exprimată în mod constant de Avocatul Poporului, în sensul că nu se poate vorbi despre libertatea de exprimare fără existența libertății de opinie, deoarece aceasta permite oricăror persoane fizice să participe la viața politică, socială, culturală, manifestându-și public opiniile, gândurile, credințele.

Cu alte cuvinte, orice formă de cenzurare a acestora ar putea conduce la o ingerință gravă asupra drepturilor și libertăților fundamentale.

Renate WEBER,
[Handwritten signature]
Avocatul Poporului

București, 27 aprilie 2020